

BISERICA SI SCOALA

REVISTĂ BISERICEASCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an —————— 20 cureauze.
Pe jumătate de an —————— 10 cureauze.

**APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ:
DUMINECA.**

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 206.

**Conferința preotului Dimitrie Popa
la adunarea secției Șiria a Asociației
„Andrei Șaguna”.**

„Fagur de miere sunt vorbele plăcute, dulci pentru suflet și tămaduire oaselor”.
Prov. Sol. c. 16 v. 24 – 25.

On. Presidiu, Dlor și întru Chr. frați!
(Urmare și fine)

Cea ce prevede marele Andrei în propria legiuție, aceia este și azi temelia puterii de stat, carea trebuie să alimenteze și să protejeze bis. spre binele său propriu.

Biserica dă statului tributul ei moral complet, în schimb cere dela stat protecție morală și materială.

I. Protecția morală o constituie următoarele cerinte:

1. În Dumineci și sărbători nici la s'a exorturi și nici la primărie să nu fie ușile deschise. Libertatea de întrunire să fie dezgiferată cuprinzând și aceasta restricție.

2. Focul tinerimei nu se admite de către stat în pavilon zidit din izvoare proprii și colecte, unde beutura nu este admisă. Clausula să fie, că într-o oră ce disorabile delicvenții vor fi pedepsiți, iar jocul interzis. Participarea pruncilor minori să fie a priori interzisă. Constitue delict întratura chiar și purtarea immorală, carea trage închiderea localului.

II. Sprijinul material îl formulăm în următoarele:

1. În legea de organizare a bis. comună să fie obligată a finanța în cadrul bugetului său zidirea de bis. și case parohiale, precum și de conservarea lor va îngrijii la fel cum o face cu casa primăriei și locuința secretariului. Rămâne, ca bis. din îpozitele ei specifice, să îngrijească numai de ornamente și servitori.

2. În apropierea bis. să fie interzisă deschiderea localurilor publice, b. o. biroul, iar cele existente să fie expropriate, pentru case parohiale.

3. Preoții să fie membri oficioși împuși de stat, în toate corporațiunile bis. și comunale.

Spre a întări stâlpia statului român, după sensul cum scrie marele Andrei (vezi scrieri comm. pag. 126) într-o petiție: „Wenn Ihre Seelsorger und Schulehrer zu harter Entehrung verdammt, gleich dem letzten Tagelöhner un sauern Schweiste ihres Augesicht, zu erst das Tagliche Brod sich erwerben müssen um nur leben zu Können”.

... Avem libertatea de-a cere statului să ne ridice de sub grijile lumești, prin o dotație cinstită și anume:

a) Preotul să beneficieze de locuință liberă, spre a fi scutit de-a alerga, în dreapta și în stânga.

b) De ecclenia (sesinea) parohială stabilită în reforma agrară.

nici de trecutul nostru și nici de menirea noastră. O luptă immorală de căstig și de ridicare ușoară și fără trudă la situații nebănășite îți sără în ochi ori unde te uiți. Lipsa unui discernământ serios al proprietății personalități este parțială caracteristică a celei mai însemnante părți dintre cei ce vor să se ridice și chiar a celor ce s'au ridicat.

Războiul dintre valorile consacrate și cerute de puținii păstorii ai steagului cinstii și demnității, cu noul curent al celor mănași de dorul parvenirii, e'n parte percut pentru cei dințai, căci atmosfera furtunoasă îngăduie totdeauna să se strecoare ușor, cel ce vrea să apuce pradă.

Și nu știu dacă este vre-o ramură de activitate omenească, unde să nu se vorbească de nemulțumiri adânci de jigniri dureroase aduse muncii cinstite a unora prin ridicarea altora, de nesocotiri de energii consumate pe drumul anevoiești al muncii pentru cine știe ce partizan important, care în timpul de grele încercări pentru o clasă politică a luptat sub același steag și care fără alt discernământ, trebuie răsplătit.

Dar dacă aceste procedeuri își au locul ori nu și-l au în alte părți, în măsura impusă de bunul simț, rămân însă instituții unde ar fi o crimă de stat să se gândească cineva măcar ca să nu lase loc liber meritului să se ridice

c) De dreptul de păsunat.

d) De 20□³ lemne de foc aduse la fel, ca ale secretarului comunal, care în multe comune beneficiază 48□³ lemne; sau la catolici unde preotul primește dela patronul său 48m³ lemne de foc.

e) Intregire de salar fix congruent cu al funcționarilor de stat de aceleași pregătiri.

Să fui scuzat, că prea m'am extins în a fixa pretențiile noastre față de stat. Acum se revin la specificarea misiunii noastre pastorale:

Pe lângă plinirea serviciului strict bisericesc preotul va promova cultura și moralitatea în popor, nu altcum va aranja în cercuri religioase sărbători, cari vor promova cultura și bunăstarea credincioșilor săi.

Puse într-un sistem acele cercuri vor lua aspectul unor sărbători locale foarte instructive.

Toate aceste le poate însă preotul face, după ce se va restabili ordinea morală, azi amar zdruncinată.

Poporul nostru eliberat de sub administrația streină și de sub persecuției cu pene de cocoși, azi văzânduse la larg, deveni prea încrezut.

Duhul răsvătării rusești a fost importat și el acum începe să-i da roadele sale.

În fața acestui curent primejdios pentru patrie, biserică și neam deopotrivă, preo-

Prin biserică pentru neam.

Trăim într-o epocă de adevărată revoluție socială susținută de o criză morală strigătoare. Războiul a lăsat în urma sa atâta răni, care se vor vindeca ușor, dar a lăsat și unele care au caracterul de cangrenă, ce tinde să ia proporții grozave. Dacă această revoluție ar fi cauza adâncă și dacă ar corespunde unei necesități impuse de legi firești, ea ar desfășura pe început și după cum piatra dusă de currentul ce-o mână și șlefuită de colțurile ascuțite prin rostogolirea și prin frecarea cu altele, tot așa și societatea s-ar acomoda treptat, treptat noilor condiții de viață impuse de însăși viață.

La noi însă, puțina criză morală ce se observă înainte de război, a luat proporții uriașe, bănuată de un suflur pestilențios venit de aiurea suflului curat românesc tinde a se perpetua.

Dacă ar fi să judecăm lucrurile numai după manifestarea lor externă, ar fi să credem lui Nietzsche, că asistăm la o adevărată răsturnare de valori, că întocmai ca în timp de furură, toate gunoaiele se ridică duse de vânt pentru a orbi și cei mai limpezi ochi și pentru a înfățișa noi societăți noastre, nedemne

acolo unde i se cuvine pentru ca de acolo să reverse din suflul său influența binefăcătoare asupra căt mai multor spre binele și propășirea obștească și una din aceste instituții este biserică.

In timpurile de grele încercări din trecut, biserică a fost ocrotitoarea cea mai bună a suflelor și cine cunoaște istoria românească vede cum întreaga viață a statului se confundă cu a bisericii și dacă pe atunci se știa carte puțină, erau însă suflete mari și curate hrănite cu focul sfânt al dragostei și fricil de Dumnezeu și al respectului și iubirii de oameni.

Și astăzi, nicăieri nu poate găsi suflul unei națiuni mai mult îndemn și mai multă lumină și căldură, ca la biserică, unde învățătura creștină îl poate arăta și întări către care să tindă și-l poate moraliza și mijloacele cu cari să lupte.

Eroul religios a lui Carlyle se caracterizează prin abnegație și prin sacrificiu. Ei bine, aceste virtuți puse înaintea oricărui muritor și concretizate cu fapte și cu pilde vii, fac să se renască în mijii de exemplare pe nesimțite și dacă odinioară învățătura blandului învățător a putut preface o lume învechită în moralitate și desfrâu, luptând cu atâția dușmani ce nu cunoșteau frâu e răsbunării lor, ce n'ar putea face astăzi, dacă biserică ar ridica glasul la timp și cu putere!

tului i-se înpune imperativ de-a veghea și la orice ocazie de-a-l combată cu prudență, fără a jigni pe matadori, fără sbiciuire — numai prin chemarea duhului temerii de Dzeu.

Și o poate face preotul aceasta în cuvinte plăcute, cari sunt dulci pentru suflet, ca fagurul de miere și cari vor aduce tămăduire oaselor.

Organizația politică a preoției*).

Să nu vi să pară straniu faptul că de data astă într-o conferință preoțiească ne încumetăm a accentua și a ne ocupa puțin și de politică, carea volens-valens ne atrage în vâlurile sale, și deși în era trecută preoției și era oarecum interzisă politică, cu toate acestea preotul era cel mai însemnat și mai temut factor politic.

Mi-am luat aceasta temă intenționat ca evenualele nouă alegeri de cameră și senat să nu ne afle nepregătiți — după cum săntămplat la alegerile trecute, — fără să ne precizăm punctul nostru de vedere pentru viitor, și la proasemenele alegeri oricând ar urma ele, clerul să se poată afirma ca un factor bine organizat și disciplinat și pe terenul acesta.

În noua situație, în noua patrie mărită și întregită ca teritor avem să ne acomodăm noilor împrejurări și să depunem o muncă intensivă și ideală așa zicând pentru restabilirea cât mai grabnică a moralei decăzute aproape pretudințea și sanarea stărilor sociale cari devin insuportabile.

Sub stăpânirea străină noi am luptat pentru susținerea credinței străbune și limbii strămoșești exprimate în simbolicele cuvinte *limbă și lege*.

După cum am apărat aceste mărgăritare sfinte în trecut de pe amvon ca preoți, iar afară de biserică fără multă școală politică involuntar ne înrolam fiecare în fața primejdiei pururea amenințătoare sub steagul partidului național și eram poate cel mai invidiat cel mai bine organizat și cel mai solidar și disciplinat partid din țară, ba începuse binișor a ne cunoaște și străinătatea.

N'am să fac istoricul acestor lupte fraților, nu este bine cunoscut, e destul să relevăm faptul că na fost lupta nevoiașului pentru existență, ci a fost lupta ideală, lupta de martir pentru revindicarea drepturilor noastre istorice incontestabile ca neam și biserică.

Conducătorii au fost cărturarii noștri, sefia a avut preoțiea în aceste lupte seculare, noi am susținut și indicat programul, executiva să lasăt în sarcina armatei române și a viteazului ei Căpitan regele Ferdinand I. care să degajat de rol punând bază și înființând România-mare.

*) Conferință finătă de părintele Tr. Terebent din Galați la adunarea secției Șiria a Asociației Andrei Saguna.

Dar ca biserică să fie aceia ce-i indică rostul, legea și tradiția ei, trebuie ca să fie scoasă din vîrtejul postolenios în care ați fost mănată și care se tinde a fi iarăș dusă.

Biserica trebuie să fie privită ca un lucru sfânt și cu menire înaltă și cine se atinge de ea să aibă respectul instituției și tot ce va face pentru ea să fie cu cuget curat și pentru binele comun, căci soris este: „Bate-voi păstorul și se vor risipi oile turmei“.

Aci dorul de parvenire să nu fie sprijinit ci infierat, căci ridicările nemeritate ce s'au petrecut sub ochii noștri, au fost o exponență tristă, care a costat sufletește, națiunea întreagă.

Biserica trebuie să plutească ca o insulă de măntuire în mijlocul oceanului de patimi, în care trăim și către care privind să găsim în demnul pentru bine și adevăr; ea trebuie să fie scoasă din atmosfera luptelor comune politice și în fruntea ei să se ridice elementele cari să fie într'adevăr demne de o astfel de menire și de o astfel de incredere și nădejde.

Și din fericire astfel de rare nante în gurite vasto, și avem. El trăesc în sufletul celor ce gădesc la binele neamului, prin opera lor binefăcătoare manifestată prin suflet curat și adevărat creștinesc prin lucrările lor la cari se adapă gene-

Cinsie și mărire se cuvine acestor 2 factori de desrobire ai neamului românesc.

În aceste lupte fiecare dintre noi a avut un rol conducător fie că stegar, fie că simplu pionier, solidaritatea a fost însă împrejurare carea ne-a făcut tari și rezistenți tuturor șipitelor pentru desrobirea neamului.

Unirea politică, unirea națională pe care o proroceste cu 32 de ani nainte marele istoric Xenopol zicând „De cătă încordare va avea nevoie simțământul național la Români, pentru a luându-și sborul peste culmile carpantine, să prindă într'un singur lanț viața lor ca popor“.

„Din păturile adânci ale unui viitor ori căt de îndepărtat, va răsări odată frumosul arbore al unirii tuturor Românilor“ zic aceasta unire e acum desăvârșită, programul partidului național aproape în întregime s'a realizat.

În opera de desrobire preotul român a avut un rol pe care prezentul în preocupăriile sale nu l recunoaște dar căruia istoria îi rezerva paginile cele mai alese scrise cu litere de aur pentru posteritate.

După toate acestea On. frații să ne veselim și noi în măsura cuvenită de aceste succese politice în România-mare, încât fericitii noștri antecesorii au avut parte numai de suferințe, iar noi cei actuali ne-am împărtășit, și de persecuții dar și de măngăerea sufletească carea a avut la vremea sa dreptul Simeon ajungând prin naștere Mt. la mărire poporului lui Izrael.

După aceste espuneri ar urma să ne sta verim în înțelegere o conduită politică oarecare pentru viitor, conform situației schimbate unde iar vom avea un rol nu tocmai ușor ba poate foarte greu de îndeplinit.

Tantae malis erat romanam condere gentem* putem esclama cu drept cuvânt, a noastră fiind înalta misiune de a pune bază morală, de a renăște neamul românesc.

Să facem deci politică amestecându-ne în daraverile electorale, având mai multe partide politice decât căte seminții are Israël? Sau să ne vedem de biserică și să lăsăm să resune amvonul și să salvăm neamul din robia grea sufletească în care a căzut în ultimii 5-6 ani, și să creștem o nouă generație prin catehizări în toate școlile noastre? Iată întrebările cari ni se pun și la cari va trebui să răspundem deopotrivă întreaga preoțime a României întregite.

Dacă ar fi să intrăm în luptele politice în jurul caruia steag să ne grupăm afară de socialisti? Să punem pedezi respective să facem o poziție intra și extra parlamentară guvernului ori să ne dăm după păr acomodându-ne proverbiul „capul plecat sabia nu'l tae“ și să ne lăpădăm orice convingeri politice?

Am trecut deja peste 2 alegeri de cameră și senat prima oară sub farmecul României-mari și a programului nostru politic în mare parte realizat, am fost aderenți ai partid. național, la recentele alegeri însă și-a făcut fiecare de capul său; nici odată însă nu ne-am consultat, n'äm fost întrebați, comitetele județene au candidat fără a cere special votul consultativ macăr a

rația Tânără ce se ridică, cum și prin exemplul unei vieți curate, la care poate răvnii orice om.

Unii ne-au ridicat prestigiul în afară prin scrisul lor și prin colaborarea la opere de interes general uman; alții ne-au adăpat cu glasul lor ce răsună ca tunetul și sufletul lor ce respiră viața primelor veacuri de glorie creștină și au sădit în inimile celor ce i-au auzit după înălțimea catedrei universitare ori după amvon, nădejdea unui viitor mai bun și mai deținut pentru neamul nostru atât de încercat.

În biserică, se cere întâi abnegație și sacrificiu și când acestea sunt unite cu o cultură aleasă, cu curățire de suflet și cu cunoașterea perfectă a vieții și a împrejurărilor, atunci izbânda în lupta contra a tot ce-i rău, e asigurată de deaințregul pentru binele Neamului întreg.

La porțile acestel sfinte instituții să se descopere toți cei ce conduc destinele acestei țări și să descalice chiar din goana fugarului, ca odinioară Petru cel Mare în fața unui preot ce mergea să împărtășească un bolnav, căci biserică este și trebuie să fie mai presus de patimi și mai presus de ce-i omenesc și să ajute toți într'un cuget și într'o simțire ca să ajungă în fruntea ei aceia ce pot călca cu demnitate pe urmele divinului învățător. Dr. Nic. Crețul.

preoțime. Rezultatele le cunoaștem. Prima oară a compromis Consiliul Dirigent și garda de onoare a acestuia carea îl incunjava, iar la urmă alegeri partidul național a fost înfrânt.

După a mea părere toate căile duc la Roma, fiecare partid dorește înaintarea și consolidarea statului, să își facă datoria fiecare în cadrele puterii sale, iar pe noi să ne ajute guvernul într-o creștere tinerime și la refacerea morală-socială fără care condiție mărire noastră ca teritor nu ne folosește nimic „Salus reipublicae suprema lex esto“ ziceau vechii romani iar la aceasta fără viață religioasă morală nu vom ajunge niciodată.

Să cerem să ni să recunoască dreptul să alegem noi preoții un număr anumit de deputați și senatori din cler cari să ne reprezintă ca pe cea mai înaltă corporație morală și educativă în cameră și senat, apărând la timpul oportun și când va fi nevoie și interesele specifice ale noastre, în modul acesta după părerea mea am putea să ne ocupăm locul cel mai potrivit în noua situație, neamestecându-ne în luptele de partide, cari nu ridică nimbul nostru fără neșpun înzultelor și șicanelor diferitelor mentalități înciate.

Hotărârile noastre în chestia aceasta ar trebui să se comunică oficios factorilor competenți și ajungând la o înțelegere cu toți ca solidari în toate acțiunile ne-am putea crea alti, alt prestigiu și un viitor mai deținut de trebilul nostru.

Să ne servească de exemplu celelalte corporații cari cu mai puțină carte știu să se afirme pe toate terenele mai bine decât noi, cari în trecut adeseori dușmanul ne-a făcut mari și mai tari decât ceace de facto am fost.

Tr. Terebenti, preot.

Notă: P. S. Iată On. conferință o problemă deosebită, căreia în interesul nostru vă rog să dați atenție.

Ad. 1909/1920.

Circulară către toate oficile protopresbiterale și parohiale din districtul Consistorului din Arad

Cu provocare la circulara de sub Nr. din față publicată în „Biserica și Școala“ la 9/22 August a.c. în cauza distribuirii ajutoarelor de stat pe pătrarul al treilea din anul curent, provocăm din nou și îndatorăm Onor. preoțime, să grăbească cu înaintarea la oficiul protopopesc a datelor despre situația lor familiară, ca să putem dispune plăierea acelor ajutoare.

Atragem deosebit atențunea Onor. preoților că conform ordinului Onor. Secretariat general de sub Nr. 31.096/920, avem să înaintăm de urgență conspectul general al tuturor preoților din districtul acestui Consistor cu toate datele cerute.

Fără acest conspect sau tablou alfabetic care trebue să cuprindă date absolut exacte Onor. Secretariat general, la 1 Octombrie a.c. nu va putea fi în situația de a ordona în reguli întregurile dotațiilor preoțești.

Arad, 25 August (7 Septembrie) 1920.

Ioan J. Sapp, m.p.
Episcopul Aradului.

BIBLIOGRAFII.

A apărut: *Contemporanii*, studii literare asupra cărora dintre scriitorii români, ca Ilarie Chendi, D. Anghel și St. O. Iosif, Mihail Sadoveanu, N. Iorga, Em. Girleanu etc. de Vasile Sovel, în Editura Tipografiei Diecezane Arad. Prețul unui exemplar 12 lei, plus 1 leu 50 b. francatura recomandată. De vinzare la toate librăriile din țară.

Concurse.

Pentru conferirea unui stipeudiu de 600 cor. din fundația „Nicolau și Albina Vingan” la elevi grecocriștiani români în școalele elementare, medii și superioare. Tinerii, care doresc să fie împărtășiți de acest stipeudiu, să și înainteze cererile bine instruite către Comitetul parohial gr.-or. român din Sân-Nicolaul-Mare, și au preferință cei din familia Nicolau Vingan.

Reflectanții au să dovedească cu documente autentice, aclădate cererii, următoarele: 1. Că sunt locuitori din Sân-Nicolaul-Mare. 2. Că sunt de religie gr.-or. și aparțin metropoliei gr.-or. române din Transilvania. 3. Stația sănătății. 4. Studiile, ce au făcut în anul școlastic premergător. 5. Că sunt din părinți săraci.

Licividarea stipeudului se va face numai după ce stipeudistul va dovedi, că este înscris la școală pe anul școlastic 1920/921.

Sân-Nicolaul-Mare, ședința Comitetului parohial dela 9/22 August 1920.

Ioan Popovici, preș. comit. par. Petru Jian, not. ad. hoc.

—□—

1—1

Pentru indeplinirea unui post de învățător la una din școlile poporale ort. române din Șeitîn, jud. Arad se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala” cu următoarea dotajune anuală:

1. Usufructul dela 16 — șasezprezece — jughere cat. pământ arător cl. I. 2. Relut legal pentru cvartir sau cvartir în natură. 3. Stola uzuată la înmormântări și alte servicii. 4. Pentru scripturistică 20 lei. 5. Pentru conferință învățătorescă 40 lei. 6. Pentru grădină 20 lei. 7. Remunerația pentru conducerea corului bis. se va stabili în conțelegeră cu alesul inv. 8. De incălcitul salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească. 9. Pentru curatorat 40 lei.

Învățătorul ales va avea să împlinească următoarele îndatoriri: 1. Va cerceta regulat sf. biserică. 2. Va ținea o strană la cântare. 3. Va propune claselor, care își vor încrește din partea superiorității școalei. 4. Va cânta cu corul bis. în Dumineci și sărbători. 5. Va plăti toate dările după pământul cel beneficiază.

Reflectanții sunt poziți să și înainteze în terminul indicat recursele adresate Comitetului parohial gr. or. din Șeitîn, la adresa Prea Onoratului oficiu protopresbiteral în Arad, având să acorde urm. documente în original: a) Extras de boțez; b) Diploma de învățător; c) Diploma atestat despre conducerea corului; d) Atestat de apartinență; e) Atestat despre serviciul de până acum.

Dela recurență se cere, ca sub durata terminului concursual să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică parohială din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu: *Trdian Vătian, m. p. protopop, inspector școlar.*

—□—

1—2

Conform rezoluției Veneratului Consistor de sub Nr. 2041/1920.

Pentru întregirea postului de paroh din comuna Secaș, devenit vacant prin strămutarea părintelui Mihai Nistor, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Beneficiul împreunat cu acest post sunt: 1. Sesiunea parohială în extenziunea ei de astăzi, constatătoare din 30 iugheri, parte arător parte fânaț. 2. Intravilanul parohial de 800 st. cadrări. 3. Stolele legale. 4. Întregire (congrua) dela stat pe care parohia nu-o garantează.

Preotul ales are să supoarte toate dările după beneficiul său și este îndatorat a chatehiza la școală gr. or. rom. fără altă remunerație.

Parohia fiind de clasa III-a dela reflectanții se cere asemenea evaluare.

Concusele ajustate cu documentele necesare și au atestat despre eventualul serviciu prestat până acum să se adreseze Comitetului parohial pe calea oficiului protopresbiteral din Belinț, județul Timiș.

Reflectanții pe lângă strictă observare a §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, au și se prezinta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sfânta biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în rituală și oratorie.

Inainte de prezentare concurenții vor dovedi protopresbiteralui tractual, că posed evaluarea concurență, iar cei din altă dieceză, că au înaltă incuviințare a P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea reflecta la aceasta parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu: *Gherasim Sârb, protopop.*

—□—

1—3

Conform rezoluției Veneratului Consistor de sub Nr. 2039/1920.

Pentru ocuparea postului de preot din comuna Pădurani, tracțul Belinț, județul Caraș-Severin se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt: 1. Sesiune pământ (30 iughere) parte arător (deal) parte fânaț.

2. Birul căte 25 chil. cucuruz în boambe dela fiecare familie.

3. Stola legală și congrua stabilită dela Stat, pentru care parohia nu garantează.

4. Casă parohială cu două chilii și culină, grajd pentru vite intravilan de 800 grădină și 800 extravilan pământ arătoriu.

Parohia fiind de clasa două dela reflectanții se cere a-și instrua petițiile lor conform Regulamentului adresându-le Comitetului parohial din Pădurani și a le trimite Prea Onoratului oficiu protopopesc în Belinț având a se prezenta în sf. biserică din Pădurani, spre a se arăta poporului.

Alesul va fi obligat a chatehiza elevii școalei locale și va suporta dările regești după beneficiile dela parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu: *Gherasim Sârb, protopop.*

—□—

1—3

Concurs repetit. Devenind vacante, ambele stațiiuni învățătorescă — cantorale, dela școală confesională ortodoxă română din parohia Checia-română (Preb. B.-Comloș, județul Torontal), prin aceasta să publică concurs din nou, pentru indeplinirea ambelor stațiiuni, cu termin de 15 zile, dela prima publicare în organul oficios: „Biserica și Școala”, pe baza ord. Ven. Cons. Nr. 311/1920.

Emolumentele împreunate cu fiecare din aceasta stațiiuni sunt următoarele:

1. Locuință liberă și modernă în noul edificiu al școalei, cu toate cele de lipsă, precum și cu grădina prescrisă de lege. 2. Salarul fundamental dela parohie, plătit anticipativ lunar ori trei lunare, 1500 cor. 3. Pentru conferință 50 cor., iar pentru scripturistică 20 cor. 4. Stolele cantorale de la morți și anume: Delă înmormântare simplă 10 cor., iar dela înmormântare mare, adecață când morții să bagă în biserică 20 cor. Să notifice însă că învățătorii la înmormântări vor participa alternative, întrucât nu vor fi poziți amândoi deodată.

Ridicarea salarului la suma prescrisă de lege, a fost asigurată din partea fostului regim unguresc, — cu atât mai vârtoș este asigurată din partea guvernului român și împărtășirea de toate adausile prescrise.

Dela alegănzii învățători să recere, ca pe lângă indeplinirea agendelor învățătorescă, unul fieștecare este îndatorat a conduce căte o strană în S. biserică. A participa regulat la toate serviciile dumnezecști și a conduce elevii la acestea, — nu altcum a-i instrui în răspunsurile liturgice, — pe cari alegăndul învățător și împărță la clasele superioare, la tot cazul trebuie să se nezuiască să-i instrueze să cânte pe două, ori mai multe voce, după cum au fost usul în trecut, iar pe cei mai mari și pricepuți a-i instrui și în cântarea glasurilor.

Învățătoarele cu evaluare pentru școalele populare confesionale pot și dori recurge la aceste posturi.

Acela dintre alegănzii învățători, care va fi în stare să reactiveze și să conducă corul bărbătesc, către vreme va indeplini acest lucru, va beneficia separat, din cassa culturală sumă de 5000 cor. anual.

De încălzirea școalelor și văruirea lor, precum și de văruirea locuințelor învățătorescă pe din afară, se va îngriji comuna bisericească, ca susținătoare de școală, rămnând ca alegănzii învățători singuri să se îngrijescă de văruirea și curăținea locuințelor lor, pe din lăuntru.

Doritorii de a ocupa vre-un post din acestea, sunt poziți să și prezinte recursele lor ajustate cu toate documentele recerate, Prea On. oficiu protopopesc în B.-Comloș și adresate fiind Comitetului parohial din Checia-română, îndatorându-se totodată recurenții de a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare, în S. biserică din Checia-română, în terminul concursual, pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic și pentru a se face cunoșcuți poporului.

Dat în sedința Comitetului parohial ort. român din Checia-română înaintă la 15/28 Martie 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu: *Dr. Stefan Ciortoianu, adm. protopopesc.*

—□—

2—2

Pentru indeplinirea postului învățătoresc dela școală confesională gr. ort. română din Timișoara-Mehala, se scrie concurs cu termin de 15 zile

dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala”.

1. Salar fundamental în bani gata 1200 coroane și cortel în natură dela comuna bisericească; intregirea salarului să va cere dela Stat.

2. Peptru competență de grădină 20 cor. relut.

3. Pentru conferință 20 cor. când participă.

4. Pentru scripturistică 10 coroane.

5. La înmormântări și diferite funcții unde va fi poftit, stola uzuată în comună având învățătorii să se perondeze, iar în cît alesul învățător e capabil să instrua și conduce societatea corală „Armonia” din loc înființată pentru cântări bis. naționale și lumești se va bucura de un onorar separat de 600 coroane.

Alesul va fi îndatorat pe spesele sale proprii și îngrijii de curătenia locuinței sale învățătorescă în partea din lăuntru, iar curătenia în partea din afară și eventualele reparaturi, cad în sarcina susținătorului de școală. Alesul va fi îndatorat a conduce și ținea și cantoratul în biserică fără altă remunerație, precum și a ținea cu elevii săi și cei de confesiunea noastră dela școalele de stat din loc în toată Dumineca și sărbătoarea înainte de sf. Liturgie, exortă religioase și să-i instruieze în cântările bisericești.

Dela recurență se cere evaluare învățătorescă prescrisă de lege.

Recurenții sunt avizați, că recursele lor instruite cu documentele reclamate de condițiile acestui concurs, adresate Comitetului parohial în Timișoara-Mehala să le subștearnă în terminul prescris Prea Onoratului Domn protopresbiter Ioan Oprea în Timișoara-Fabric, și să se prezinte pe timpul concursual în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică de aici pentru a se arăta poporului.

Din sedința Comitetului parohial gr. ort. rom. din Timișoara-Mehala înaintă la 11/24 VI. 1920.

În conțelegeră cu: *Ioan Oprea, m. p. protop.*

—□—

2—2

Pentru întregirea vacantei post de preot din parohia de clasa a III. Brestovăț, tracțul Belinț, se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în Biserică și Școala”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. O sesie constatătoare din 27 jugăre 6600□, parte arător, parte fânaț.

2. Locuință parohială, cu 3 camere, bucătărie, cămară economică, pivniță, apoi supraedificate economice și intravilan de 4000□ lângă locuință.

3. Birul legal dela 40 numeri de case.

4. Stolele legale.

5. Eventuala întregire dela stat, pentru care însă parohim nu ia răspundere.

Reflectanții la acest post sunt poziți a-și așterne petiția concursuală instruită cu documentele prescrise, între cari și atestat despre eventualul serviciu de până acum, Comitetului parohial, pe calea oficiului protopopesc ortodox român din Belinț, județul Timiș și a se prezenta în terminul concursual în S. biserică din Brestovăț, apre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, respective în oratorie și slujire.

Cei care au și evaluare învățătorescă în regulă vor fi preferați, aplicându-se la școală noastră confesională.

Sarcinile publice după sesie, grădină și locuință le poartă alesul.

De asemenea are să catificeze pe școlari dela școală confesională română de acolo fără altă remunerație.

Inainte de a se prezenta în parohie trebuie să meargă la seful tracțului să dovedească, că posedă evaluare concursuală; iar dacă e din altă dieceză, la P. S. Domn. Episcop diecezan spre a dobândi înaltă incuviințare de a putea concura la această parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegeră cu mine: *Gherasim Sârb, protop.*

—□—

2—3

Pentru indeplinirea a două stațiiuni învățătorescă cantorale dela școalele confesionale ort. române din Pilul-mare, prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Emolumentele pentru fieștecare post învățătoresc sunt următoarele:

1. Locuință corespunzătoare cu grădină;

2. Salar dela parohie 1200 cor.;

3.

beneficiile lor și sunt deobligați a instruă copiii în cîntările bisericești, a-i conduce și a cântă cu ei la serviciile d-zești; sunt deobligați a conduce stranele, iar în cît vor fi în stare, sunt datori să înșințeze și să conducă cor vocal.

De încălzitul și curățitul salei de învățămînt se va îngrijii parohia, precum și de curățirea externă a întreg edificiului școlar; iar de vîruirea și curățirea internă a locuinței înv. se vor îngrijii aleșii.

Reflectanții au a se prezenta în cutareva Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Pilul-mare spre a cântă și a fi cunoscuți poporului.

Conducătorii de cor vor avea preferință.

Recursele adjustate cu documentele necesare sunt a se înainta protopopului concernent în Chișineu (jud. Arad) în terminul concursual.

Comitetul parohial din Pilul-mare.

În conțelegere cu: Dr. Dimitrie Barbu protopop tractual.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc-cantorial dela școala a II-a de băieți din Sânnicolaul-român ppiatul Tinca, jud. Bihor, cu termin de alegere 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă Biserica și Școala.

Emolumintele: 1. dela comuna bisericească bani gata 800 cor. plătibili pe pătrare anticipativ; întregirea dela stat; 2. locuință în natură cu supraedificatate.

Recurenții să avisează a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cele rituale; iară recursele adresate comitetului parohial din Sânnicolaul-român să le subștearnă Mon. oficiu protopopesc în Salonta-mare, jud. Bihor.

Dat din sedința com. parohial gr.-or. rom. din Sânnicolaul-român ținută la 1 aug. 1920 v.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Dr. Nicolae Rocsin ppresbiter substitut.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc — cantor vacant din comuna Băleni, protopresbiterul Vașcău, se publică concurs cu termin de 30 zile dela publicarea lui în „Biserica și Școala”.

Emolumente: 1. Salar dela comuna urbarială 600 cor. 2. Cvartir cu 2 odăi, grădină și bucătărie. 3. Conferință învățătorescă 20 cor. 4. Scripturistică 20 cor. 5. Intregirea salarului se va cere dela Stat.

Invățătorul e îndatorat a provedea cantoratul și strana.

Reflectanții sunt poftiți a-și înainta rugarea la of. protopresbiteral și a se prezenta într'una din Dumineci în sf. biserică pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

În conțelegere cu: Adrian P. Deseanu, protopop, inspector, școlar.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea postului de învățător — cantor vacant din comuna Leheceni, protopresbiterul Vașcău, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela publicarea lui în „Biserica și Școala”.

Emolumente: 1. Salar dela comuna bis. 524 cor. 2. Din cantorat 40 cor. 3. Opt (8) stângeni de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățămînt. Restul lemnelor întrebuițate de către învățător e computat în salarul învățătoresc în preul de 36 cor. Școala e o zidire nouă, provăzută cu toate supraedificatate.

Reflectanții au a se prezenta.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Adrian P. Deseanu, protopop, inspector școlar.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea stațiuniei învățătorescă din Șebis, protopresbiterul Vașcău, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela publicarea lui în „Biserica și Școala”.

Emolumente: 1. Cvartir corespunzător și grădină de legumi. 2. Bani gata 451 cor. 78 fil. 3. Intregire dela Stat. 4. Pentru încălzit 12 metri lemne aduși în curtea școalei.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Adrian P. Deseanu, protopop, inspector școlar.

—□—

2-3

Conform resol. Ven. Consistor de sub Nr. 2018/1920 pentru îndeplinirea parohiei de clasa I. Dieci, să scrie concurs nou cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Emolumintele sunt:

1. Sesia parohială constatătoare din 40 jughere.
2. Două grădini parohiale.
3. Locuință.
4. Birul și stolele legale.

Tiparul și editura tipografiei diecezane greco-orientale române din Arad.

5. Intregirea dela statul român, pentru care parohia nu garantează.

Dările le va solvi alesul. Să admit în mod excepțional și reflectanții cu evaluație de clasa II. (două) dacă nu-ar concura nici unul de clasa primă. Reflectanții sunt poftiți ca recursele adjustate conform Reg. și adresate Comitetului parohial din Dieci să le subștearnă oficiului protopresbiteral din Buteni având până la terminul regulamentar a se prezenta în sfânta biserică din Dieci, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și în oratorie. Concurenții din altă dieceză, au să dovedească consentimentul Consistorului și respective a Episcopului Diecean, de a putea reflecta la aceasta parohie.

Dat în șed. com. par. din Dieci la 28 iunie (11 Iulie) 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Florian Roxin, m. p. protopresbiter.

—□—

2-3

Pentru deplinirea parohiei vacante din Câmp-Colești, se publică concurs cu termin de 30 zile, computat dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Alesul va beneficia de: a) $\frac{1}{2}$ jumătate măsură de cuceruz sfârmărat dela fiecare Nr. de casă; b) fânărtele de pe mormintă ambelor biserici; c) stolele legale.

Alesul în cursul anilor de văduvie a preotesei va avea ai servi jumătate din venitele competente. De locuință se va îngrijii comuna bisericească.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Adrian P. Deseanu, m. p. protopop.

—□—

2-3

Pentru deplinirea parohiei vacante din V. Selîște, se publică concurs cu termin de 30 zile, computat dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Alesul va beneficia de: a) dela fiecare Nr. de casă (120) 15 litri cereale; b) stolele îndatinătoare; c) întregirea dotației dela Stat.

Cel ales va ceteziza în școală fără altă remunerare. De locuință are să se îngrijească nouul ales.

În conțelegere cu: Adrian P. Deseanu, m. p. protopop.

—□—

1-3

Pentru deplinirea parohiei vacante din Ferice, se publică concurs cu termin de 30 zile, computat dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Alesul va beneficia de: a) Stolele legale; b) Dela fiecare Nr. de casă 30 litri cuceruz-sfârmărat (170 Nr. de casă), din acestea cantorului local va da 24 vici (a 30 litri); c) 6 holde catastrale fânațe.

Alesul e îndatorat a ceteziza la școală fără altă remunerare.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Adrian P. Deseanu, m. p. protopop.

—□—

2-3

Pentru îndeplinirea parohiei Belotinț, protopresbiterul Lipovei, devenită vacanță prin decedarea preotului Valeriu Maleș, în conformitate cu concluzul Ven. Consistor de sub Nr. 1979/1920 se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu parohia sunt:

1. Un intravilan parohial cu techin extravilan.
2. Una sesiune parohială în estenziunea cuprinsă în foaia catastrală.
3. Birul legal.
4. Stolele legale.
5. Even-tuala întregire dela Stat.

Alesul e îndatorat a solvi toate dările după întreg beneficiul parohial și a ceteziza în școală confesională din loc, fără altă remunerare.

Parohia este de clasa a II-a dela reflectanții se pretinde deci asemenea evaluație, care vor avea a-și substerne recursele lor în terminul concursual P. On. Domn. Fabriciu Manuilă protopresbiter gr. ort. rom. în Lipova, ajustate cu documentele recerute precum și cu atestat despre eventualul serviciu prestat până ac.

iar pe lângă observarea strictă a celor cuprinse în § 33, din Regulamentul pentru parohii a se prezenta tot în terminul concursual în sf. biserică din Spata în vre-o Duminecă ori sărbătoare spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie, dar numai după ce vor dovedi protopresbiterul tractual că posed evaluație prescrisă, iar cei din altă dieceză, că au înaltă încuviințare a P. S. Sale Domnului Episcop diecean, de a putea reflecta la aceea parohie.

Belotinț din ședința Comitetului parohial gr. ort. român ținută la 5/18 August 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Fabriciu Manuilă, protop.

—□—

Pentru îndeplinirea parohiei Spata, protopresbiterul Lipovei, devenită vacanță prin strămutarea preotului Nicolae Popa, în conformitate cu concluzul Ven. Consistor de sub Nr. 1920/1920, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreunate cu parohia sunt:

1. Casă parohială cu intravilan.
2. Una sesiune parohială cu competență de pășune.
3. Birul legal.
4. Stolele legale.
5. Even-tuala întregire dela Stat.

Alesul e îndatorat a solvi toate dările după întreg beneficiul parohial și a ceteziza în școală comună din loc fără altă remunerare.

Parohia e de clasa a III-a dela reflectanții se pretinde deci asemenea evaluație, care vor avea a-și substerne recursele lor în terminul concursual P. On. Domn. Fabriciu Manuilă protopresbiter gr. ort. rom. în Lipova, ajustate cu documentele recerute precum și cu atestat despre eventualul serviciu prestat până ac., iar pe lângă observarea strictă a celor cuprinse în § 33, din Regulamentul pentru parohii a se prezenta tot în terminul concursual în sf. biserică din Spata în vre-o Duminecă ori sărbătoare spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie, dar numai după ce vor dovedi protopresbiterul tractual, că posed evaluație prescrisă, iar cei din altă dieceză, că au înaltă încuviințare a P. S. Sale Domnului Episcop diecean, de a putea reflecta la aceea parohie.

Spata, din ședința Comitetului parohial gr. ort. rom. ținută la 7/20 August 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: Fabriciu Manuilă, protop.

—□—

3-3

Pentru îndeplinirea postului de Invățătoare vacanță dela școala de fete gr. ort. română din Agriș, protopresbiterul Șiria județul Arad, se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Salarul împreunat cu acest post este:

1. Dela comuna bisericească 1400 coroane.
2. Întregirea de salarul se va acorda din vîstierul statului român.

3. Până ce comuna bisericească va pune la dispoziție Invățătoarei cortel în natură, va primi un relut de cvartir de 300 coroane anual.

4. Pentru conferință 30 coroane.

5. Pentru scripturistică se va îngrijii comuna bisericească.

6. Curățirea și încălzirea salei de invățămînt cădărătă în sarcina comunei bisericești.

7. Dela recurenții se cere se aibă evaluație recerută, se conduce elevile în zile de Dumineci și sărbători la biserică.

Recurențele sunt poftite a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în comunitatea pentru a face cunoștință cu poporul.

Agriș, dat din ședința Comitetului parohial la 19 Iulie (1 August) 1920.

COMITETUL PAROHIAL

În conțelegere cu: Mihaiu Lucuța protopop.

—□—

3-3

Pentru îndeplinirea postului Invățătoare vacanță dela școala a II-a cu clasele inferioare din comuna Agriș, protopresbiterul Șiria, județul Arad, prin aceasta se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.